

Ikšķiles novads

Kultūras un izglītības projekts
ZAĻĀS FILMAS UN SPĒLE „MOBILITY“
Apraksts

Organizē:
Artūrs Polis
Andris Lūks

Ikšķile 2010

MĒRĶIS

Izglītot Ikšķiles sabiedrību par šodienas būtiskākajiem globālajiem izaicinājumiem - naftas resursu izsīkšanu un klimata pārmaiņām – un to ietekmi uz mūsu dzīvi šodien un tuvākajā nākotnē; dot ieskatu risinājumu piemēros, ko izmanto citās valstīs, kā arī uzsākt diskusiju par praktiskiem risinājumiem Ikšķiles mērogā.

UZDEVUMI

- noorganizēt „Ekoloģijas dienu” Ikšķiles vidusskolas 10. un 11. klases skolēniem ar spēles „Mobility” izspēlēšanu un filmu rādīšanu;
- publiski demonstrēt trīs dokumentālās / mākslas filmas par klimata pārmaiņām un naftas izsīkšanas problēmu – divi seansi katrai filmai;
- iesaistīt skatītājus aktīvā diskusijā par filmās redzēto;
- informēt par pārmaiņu pilsētas koncepcijas jaunumiem ar izdales materiāliem un elektroniski;
- veicināt ieinteresēto personu turpmāko komunikāciju un sadarbību.

PLĀNOTIE REZULTĀTI

„Ekoloģijas dienas” ietvaros plānojam iesaistīt līdz 60 skolēniem, kas mācās Ikšķiles vidusskolas 10. un 11. klasē. Sešās filmu demonstrēšanas reizēs plānojam pulcēt apmēram 120 skatītājus.

Ceram, ka projekta darbības laikā atradīsies entuziasti, kas vēlēsies turpināt diskusiju un izstrādās jaunas iniciatīvas naftas izsīkšanas un klimata pārmaiņu problēmas ietvaros. Interesentus perspektīvā paredzēts iesaistīt starptautiskajā Pārmaiņu pilsētu kustībā (Transition Towns).

PROJEKTA PAMATOJUMS

Vairums pasaules zinātnieku atzīst, ka klimata pārmaiņas ir cilvēku darbības izraisītas un ka tās nopietni apdraud pasaules ekonomisko attīstību nākotnē. Kā zināms, klimata pārmaiņu izraisīšanā tiek vainotas CO₂ un citu gāzu emisijas, kas parasti atbrīvojas fosilo energoresursu izmantošanas procesā. Tajā pašā laikā fosilo energoresursu krājumi (jo īpaši naftas) strauji sarūk, kas nenovēršami ietekmē pasaules ekonomisko attīstību.

Rietumeiropā, Ziemeļamerikā un Austrālijā šiem diviem jautājumiem pievērš lielu nozīmi, tai skaitā valsts līmenī. Līdz ar to pēdējo gadu laikā ir radītas vairākas izglītojošas filmas sabiedrības informēšanai par šiem jautājumiem un iespējamajiem risinājumiem. Pieredze rā-

da, ka šāda veida filmu demonstrēšana rada lielu sabiedrības interesi, kā arī aizsāk daudzas iniciatīvas, kuras tiecās uz ilgtspējīgas attīstības praktizēšanu.

Mēs uzskatām, ka šī projekta ietvaros demonstrētās dokumentālās / mākslas filmas būs vērtīgs ieguldījums Ikšķiles sabiedrības informēšanā un izglītošanā par jautājumiem, kuri pasaulē ar katru dienu iegūst arvien lielāku uzmanību. Turklāt filmas saprotamā veidā izskaidro daudzus dabā notiekošos procesus, sākot no Zemes veidošanās un dzīvības evolūcijas un beidzot ar civilizācijas vēsturisko attīstību līdz mūsdienām, kā arī nākotnes prognozēm. Līdz ar to filmu skatīšanās padziļinās zināšanas ģeogrāfijas, bioloģijas, fizikas un ķīmijas jautājumos. Demonstrējamām filmām ir arī liela mākslinieciskā un kultūrizglītojošā nozīme, jo filmas stāsta arī par dažādu zemju dzīvesveidiem un kultūras tradīcijām. Turklāt filmas demonstrēšanas pasākums pats par sevi būs daļiņa no kultūras dzīves Ikšķilē, ļaujot līdzīgi domājošiem cilvēkiem neformālā gaisotnē satīkties un sapazīties.

DARBĪBAS PROGRAMMA

- 1) iegādāties nepieciešamās filmas
- 2) izgatavot pasākumu programmas reklāmas plakātus un bukletus
- 3) nodrošināt filmu tulkojumu latviešu valodā (mutiski, ar subtitriem, audiāli)
- 4) sarīkot „Ekoloģijas dienas” Ikšķiles vidusskolā
- 5) sarīkot bezmaksas demonstrēšanas ar diskusiju pēc tās (kopā sešas demonstrēšanas)
- 6) nodrošināt ieinteresēto personu tālāku informēšanu un komunikāciju

PASĀKUMA VALODA

Visi pasākumi projekta ietvaros tiks vadīti latviešu valodā. Demonstrētās filmas būs ierunātas latviski vai arī oriģinālvalodā (angļu), nodrošinot tulkojumu latviešu valodā (mutiski vai ar subtitriem).

AUTORTIESĪBAS

Filmas tiks demonstrētas, izmantojot oriģinālos DVD diskus vai arī on-line režīmā no interneta. Filmai „Energy Crossroads” būs iegādātas autortiesības publiskai demonstrēšanai nelielā auditorijā.

Spēles „Mobility” organizēšana notiks saskaņā ar spēles izgudrotāja Klaus Renoldner atļauju.

"EKOLOĢIJAS DIENA"

Dienas ietvaros kā galveno atrakciju paredzēts organizēt spēles „Mobility” spēlēšanu 10. un 11. klasei – katrai klasei citā datumā. Klases kolektīvs tiks sadalīts divās grupās, jo spēli vienlaicīgi nav vēlams spēlēt vairāk nekā 12 dalībniekiem. Katrai grupai paredzēts nedaudz atšķirīgs dienas plāns, kurā iekļauta arī filmas „The Age Of Stupid” skatīšanās 90 min garumā un filmas „The Story Of Stuff” skatīšanās 20 min garumā.

DIENAS PASĀKUMU PLĀNS

Mācību stunda	1. grupa	2. grupa	Laiks
1.	Iesildīšanās uzdevumi un spēles, ievads teorijā		40 min
2.	Teorijas lekcija un praktiskie uzdevumi saistībā ar teoriju		40 min
3.	Noteikumu izklāsts, spēle „Mobility”	Filmu demonstrēšana	40 min
4.	Rezultātu apkopošana, komandu prezentācijas		40 min
5.	Diskusijas un secinājumi		40 min
6.	Filmu demonstrēšana	Noteikumu izklāsts, spēle „Mobility”	40 min
7.		Rezultātu apkopošana, komandu prezentācijas	40 min
8.		Diskusijas un secinājumi	40 min
9.	Aptaujas anketas, spēles		40 min

Pirms spēles paredzētas teorijas nodarbības par mobilitātes nozīmi mūsu modernajā dzīvesveidā un to, kā mūsu individuālie pārvietošanās paradumi tieši ietekmē klimata pārmaiņas.

Spēles mērķis ir likt skolēniem apjaust, ka, apzināti mainot savus ikdienas paradumus, ikviens var samazināt siltumnīcefekta gāzu izmešus 5 – 10 reizes. Spēle tādējādi var iedvesmot skolēnus turpmāk pašiem meklēt radošus risinājumus vēl sarežģītākām situācijām.

Kopumā „Ekoloģijas dienas” pasākumi paredzēti 9 mācību stundu garumā – 360 minūtes jeb 6 astronomiskās stundas.

SPĒLE „MOBILITY”

„Mobility” (no angļu val. *kustīgums / pārvietošanās*) ir izglītojoša spēle, kas ļauj rast radošus un videi draudzīgus risinājumus ikdienas transporta jautājumiem. Spēlētāji strādā komandās, lai izdomātu vislabākos pārvietošanās veidus ar zemākajām CO2 emisijām konkrētām dzīves situācijām, kas ir vienādas abām komandām. Situācijas var izdomāt arī dalībnieki paši, pielāgojot tos konkrētās apdzīvotās vietas apstākļiem. Protams, uzvar tā komanda, kas sasniegusi vislabākos rezultātus CO2 emisiju samazināšanas jomā. Liela loma spēlē ir arī diskusijām par iespējamajiem risinājumiem, tāpēc spēlei parasti jāvelta apmēram 2 stundas laika. Tehniski spēle sastāv no vairākiem dažādu izmēru kubiem, kas ataino konkrētu daudzumu klimata mainošo gāzu emisiju no 1 kg līdz 1 tonnai. Savukārt uz kuba skaldnēm ir kilometru skaits, ko var nobraukt izmantojot lidmašīnu, automašīnu, hibrīdauto, vilcienu, divriteni utt. līdz ir sasniegts attiecīgais CO2 daudzums.

Spēles izgudrotājs Klaus Renoldners (Austrija) 2010. gada 8. jūlijā spēli „Mobility” uzdāvināja Ikšķiles pārmaiņu pilsētas iniciatīvai. Spēle izveidota balstoties uz Kausa personīgo pieredzi, kā, mainot ikdienas pārvietošanās veidus, var samazināt CO2 emisijas, uzlabot veselību un ietaupīt naudu. Spēle ir guvusi atbalvojumus Austrijā un Vācijā.

FILMU APRAKSTS

Filma	Apraksts / komentāri	Atsauces
Power of Community – how Cuba survived Peak Oil (Kopienas spēks - kā Kuba pārvarēja naftas krīzi) ----- 2006 53 min ASV	http://transitionculture.org/2006/04/28/transition-culture-presents-the-uk-premiere-of-the-power-of-community/#more-315 Brīnišķīga un iedvesmojoša filma, kuru vēlams redzēt katram. Filmas pirmizrādes ASV un Īrijā izpelnījušās lieliskas atsauksmes.	Papildinformācija: www.powerswitch.org.uk/order.htm Filmas treileris: www.powerofcommunity.org/
The Age of Stupid (Muļķu laikmets) ----- 2009 90 min Lielbritānija	Filma „Muļķu laikmets“ ir aizraujošs stāsts un vienlaikus arī biedējošs vēstījums no 2055. gada, kas centīsies skatītāju sapurināt un liks vairāk piedomāt par ikviena cilvēka lomu civilizācijas nākotnē. Filma ir uzņemta ļoti atraktīvā veidā, apvienojot mākslas filmu ar dokumentālo kino un animācijām. Filmā atainotās nākotnes ainas balstītas uz zinātnieku prognozēm.	Papildinformācija: http://www.spannerfilms.net/films/ageofstupid
The Story Of Stuff (Stāsts par lietām) ----- 2009 20 min ASV	Īsfilma, kas neformālā veidā izklāsta procesus, kā mūsdienās ikviens produkts no izejmateriālu ieguves vietām nonāk līdz patērētājam, kā arī kas notiek ar produkciju pēc izmantošanas. Filma skaidro mūsu ikdienas rīcību saistībā ar globālajiem procesiem.	Papildinformācija: http://www.storyofstuff.com/
Energy Crossroads: a burning need to change course (Enerģijas krustceļi: degoša nepieciešamība mainīt kursu) ----- 2007 54 min ASV	Lai gan filma koncentrējas uz situāciju ASV, tā ir vienlīdz būtiska arī citiem pasaules reģioniem, jo sniedz labu ieskatu esošajā situācijā un iespējamajos risinājumos. No filmas mājaslapas: Zemes iedzīvotāju skaitam augot un palielinoties nepieciešamībai pēc enerģijas, resursu izsmelšana un globālā sasilšana ir kļuvušas par mūsdienu civilizācijas visbūtiskākajām problēmām. Vairums ekspertu piekrīt, ka, globālajai naftas ieguvei sasniedzot maksimumu un pieprasījumam pārsniedzot piedāvājumu, būtiski mainīsies industrializētās pasaules iekārta tuvākajos 15 gados. Ir skaidrs, ka, lai mūsdienu sabiedrība varētu izdzīvot, mums jāmaina attīstības kurss pēc iespējas ātrāk. Zinātnieki un eksperti atzīst, ka atjaunojamās enerģijas izmantošana, piemēram, saules un vēja enerģija, apvienojumā ar augstākas efektivitātes tehnoloģijām būs galvenie faktori dzīves kvalitātes nodrošināšanai un ilgtspējīgas pasaules radīšanā mūsu bērniem.	Papildinformācija: www.energyxroads.com/buydvd.html Filmas treileris: www.energyxroads.com/trailer.html

PROJEKTA KALENDĀRS

Oktobris

3., 7., 18. – 23., 25. – 30.

FILMAS I DAĻA

2-3 seansi

Novembris

5., 12.

„Ekoloģijas dienas” Ikšķiles vidusskolā

3., 7., 22. – 27., 29. – 30.

FILMAS II DAĻA

3-4 seansi

Decembris

1. – 4., 6. – 11.

FILMAS II DAĻA

3-4 seansi

PROJEKTA ĪSTENOTĀJI

Artūrs Polis - galvenais organizators

Andris Lūks

Jānis Alberts Račickis - tulkošana

MĒRĶAUDITORIJA

„Ekoloģijas dienai” - 10. un 11. klases skolēni.

Filmu demonstrēšanai – pensionāru grupa „Saulgrieži”, vidusskolas vecuma jaunieši un studenti, jaunās māmiņas un bezdarbnieki.

PROJEKTA ĪSTENOŠANAS TERMIŅŠ

2010. gada 1. oktobris - 2010. gada 23. decembris

PROJEKTA ĪSTENOŠANAS VIETA

„Ekoloģijas diena” – Ikšķiles vidusskola

Filmu demonstrēšana – Ikšķiles dienas centrs un bibliotēka

Konkrēti datumi un norises vietas tiks savlaicīgi saskaņotas ar atbildīgajām personām.

SADARBĪBAS PARTNERI

Konceptuālu atbalstu projekta idejai devuši:

Ikšķiles dienas centrs, vadītāja Dita Lūka

Ikšķiles novada bibliotēka, vadītāja Valda Račinska

Biedrība „Saulgrieži”, vadītāja Janīna Liepiņa

Ikšķiles vidusskola, direktore Laima Kalniņa

Britu padome, filmas „The Age Of Stupid” projekta koordinatore Inga Oliņa